

Suomen Sairaanhoidajien lausunto Sosiaali- ja terveysministeriön asetukseen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/9978/2024

Viety Lausuntopalveluun 15.5.2024

Määritelmät. Näkemyksenne asetusluonnoksen 2 §:n määritelmistä (esim. ovatko määritelmät selkeät, onko tarvetta lisätä määritelmiin jokin käsite?)

Kyllä

Ei

Perustelut:

Kohta 7. (päävastuullisella palvelunantajalla yksityisen sosiaali- tai terveydenhuollon palvelunantajaa, jonka yhteydessä voi toimia muita palvelunantajia) on epäselvä. Mitä tarkoitetaan, että toimii ”yhteydessä”. Tämän voi ymmärtää kovin eri tavoin.

Voisiko tässä kohtaa määritellä potilaskertomus-termin, jota käytetään 25 §:ssä.

Voisiko tässä kohtaa määritellä termit asiakas ja asiakastieto, jos ja kun sitä ei käytetä yhdenmukaisesti tekstissä. Vai pitäisikö käyttää yhdenmukaisesti?

Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon välillä.

Ovatko terveydenhuollon käyttöoikeudet sosiaalihuollon asiakastietoihin tarkoituksenmukaiset (18 §)?

Kyllä

Ei

Perustelut:

Monimutkaisesti selitetty. Pitäisikö käyttöoikeus näissäkkin olla vain siinä tapauksessa, että terveydenhuollon ammattilainen tarvitsee välttämätöntä tietoa potilaan/asiakkaan hoidon ja palvelun suunnittelemiseksi, toteuttamiseksi ja arvioimiseksi eikä pelkästään oikeus käyttää sosiaalihuollon asiakastietoihin synny pelkästään ”yhteisestä palvelusta toimipisteessä”. Nykyisin yhteinen toiminta voi olla myös muuta kuin fyysinen toimipiste.

Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon välillä. Ovatko sosiaalihuollon käyttöoikeudet potilastietoihin tarkoituksenmukaiset (19 §)?

Kyllä

Ei

Perustelut:

Pitäisikö olla välttämättä tarvittaviin tietoihin. Sanamuoto ”kaikkiin välttämättömiin potilastietoihin” voi viitata siihen, että kaikkia tärkeitä potilastietoja voi lukea, mutta eri asia on, tarvitseeko lukija niitä oman työnsä ja potilaan/asiakkaan hoidon ja palvelun kannalta?

Luovutusluvan kohdentaminen. Onko ehdotus luovutusluvan kohdentamisesta asiakkaan näkökulmasta ymmärrettävä ja selkeä?

Kyllä

Ei

Perustelut:

25 §:ssä on kaksi jaottelua: Sosiaali- ja terveydenhuollon välisen luovutusluvan kohdentaminen:

- Asiakas voi kohdistaa potilastietoja koskevan luovutusluvan
- Asiakas voi kohdistaa sosiaalihuollon asiakastietoja koskevan luovutusluvan

Onko tässä kyse sosiaalihuollon vai terveydenhuollon asiakkaasta ja kumpaan suuntaan sosiaali- ja terveydenhuollon välillä? Nyt termien käytön perusteella ajatus tulee pelkästään sosiaalihuollon asiakkaan tietojen kohdistamisesta.

Asiakas voi kohdistaa potilastietoja koskevan luovutusluvan

- 1) palvelunantajan perusteella siten, että luvan perusteella tietoja voi luovuttaa
- a) hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin järjestämään sosiaalihuoltoon.

-> Onko a)-kohdassa tarkoituksella monikossa ja ja-sanalla? vai pitäisikö olla oman hyvinvointialueelleen tai....

Onko luovutettavien tietojen kohdennus ajateltu sekä sosiaali- että terveydenhuollon kannalta esim. kohdassa 2.

Onko järjestelmissä yhtenäinen tietosisältöluokittelu?

Luovutusluvan kohdentaminen. Vastaako luovutusluvan kohdentaminen sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan tarpeita?

Kyllä

Ei

Perustelut: kts. edellinen kohta. Lisäksi pitäisikö olla potilaan/asiakkaan luovutusluvan kohdalla ehto, että näitä kohdennettujen tietojen luovutuslupa koskee vain tilannetta, että tietoja välttämättä tarvitaan hänen hoitonsa/palvelunsa järjestämiseen.

Luovutusluvan kohdentaminen. Onko luovutusluvan mukainen lupien kohdentaminen toteutettavissa esitetyllä tavalla asiakas- ja potilastieto-järjestelmiin (huomioiden sekä uusien tietorakenteiden mukaisesti tallennetut tiedot että aiemmin tallennetut tiedot)?

Kyllä

Ei

Perustelut:-

Arvionne asetuksen mukaisen luovutusluvan tietojärjestelmätoteutukseen tarvittavasta ajasta ja kustannuksista:-

Muita kommentteja asetusluonnoksesta:

Pääpointti tietojen luovutuksessa pitäisi olla, että niitä välttämättä tarvitaan potilaan/asiakkaan hoidossa ja palveluissa ja ammattilaisten tehtävien toteuttamisessa. Myös liiallisessa tietojen rajauksessa on se vaara, että jos tiedot kerran potilaan terveys- ja hoitosuunnitelmaan kirjannut onkin jättänyt huomiotta jotain olennaista tai on kirjannut väärin, niin oikeaa tietoa ei tullaakaan löytäneeksi. On hyvin tavallista, että sairaanhoitaja huomaa potilaan taustatiedoista jotain hyvin olennaista.

Siirtymät järjestelmästä toiseen tulisi myös esim. sairaanhoitajien työn kannalta tehdä sujuviksi ja turha moniin järjestelmiin moninkertainen kirjaaminen jäisi pois.

4 § luettelo terveydenhuollon palveluista: mihin kuuluvat etä-, digi- ja puhelinpalvelut?
Vankiterveydenhuolto? Terapiapalvelut? Opiskeluhoito -> opiskelijaterveydenhuolto?

15.5.2024

Heljä Lundgren-Laine, puheenjohtaja, Suomen Sairaanhoidajat
Anne Pauna, toiminnanjohtaja, Suomen Sairaanhoidajat
Liisa Karhe, asiantuntija, Suomen Sairaanhoidajat